

Els arxius altaveus de la memòria

Aquesta activitat té la finalitat de donar a conèixer l'Arxiu Comarcal del Ripollès a l'alumnat d'Educació Primària. A través d'aquesta visita, els alumnes podran conèixer de primera mà, tant la funció de l'arxiu com la feina dels arxiviers i comprendre el valor dels fons documentals com a testimoni patrimonial del passat. D'aquesta manera també s'enfortiran els lligams de sentiment de pertinença al territori.

La visita s'inicia amb la projecció d'un power point on s'explica les funcions i la missió de l'Arxiu. A continuació es mostra un altre power point adaptat a la població de provinença dels alumnes, on s'hi mostren imatges antigues del seu poble amb l'objectiu que les identifiquin. En tercer lloc es mostren alguns exemples dels diferents tipus de suports de documentació (pergamí, paper, diapositives) perquè els alumnes els puguin veure i prenguin consciència de les seves característiques. Finalment, es visita un dels dipòsits de documentació de l'Arxiu Comarcal per veure com està instal·lada la documentació.

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Tenir idea de la ubicació de l'arxiu del Ripollès.
- Tenir idea de com funciona un arxiu.
- Conèixer la figura de l'arxiver.
- Haver parlat prèviament a classe del que són els documents.
- Haver explicat que actualment totes les accions humanes generen documents i que el conjunt d'aquesta informació va a dipositar-se a l'arxiu.
- Conèixer la importància de les fonts documentals.

Objectius didàctics

- Visitar les instal·lacions de l'Arxiu Comarcal del Ripollès.
- Entendre les funcions d'un arxiu comarcal.
- Conèixer els diferents tipus de documents que es guarden en aquest arxiu.
- Relacionar les diferents dependències amb la funció que tenen.
- Valorar la importància de conservar els documents, font de coneixement de la història i suport de la informació actual.
- Conèixer les diferents formes de classificació dels documents.
- Comprovar els canvis que s'han esdevingut al llarg del temps en qüestions d'urbanisme, costums, professions, etc.
- Aprendre a valorar i a respectar el patrimoni documental propi i col·lectiu.

Conceptes

- L'Arxiu Comarcal del Ripollès.

- Documentació: padrons, inventaris, fotografies d'època, programes de festes, pergamins, etc.
- Fonts primàries i fonts secundàries.
- Evolució dels suports d'escriptura.

Competències bàsiques

Àmbit de coneixement del medi social

Dimensió món actual

- Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.
- Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.
- Interpretar l'espai a partir dels elements del territori i de les seves representacions per situar-s'hi i desplaçar-s'hi.
- Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.
- Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur.

Dimensió ciutadania

- Valorar el sistema democràtic partint del coneixement dels sistemes polítics per esdevenir futurs ciutadans crítics.

Àmbit lingüístic (llengua catalana i castellana)

Dimensió comunicació oral

- Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa utilitzant estratègies conversacionals.

Dimensió comprensió lectora

- Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura.
- Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.

Dimensió plurilingüe i intercultural

- Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana, i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana.

Continguts

Continguts cycle inicial

- Ús de fonts orals, documentals i materials per reconstruir la pròpia història.
- Ús de les nocions bàsiques de temps (abans/després, passat/present/futur, durada).
- Canvis i continuïtats en fets quotidians de la pròpia experiència i en elements del patrimoni.

Continguts cycle mitjà

- Identificació de les manifestacions culturals com a elements de cohesió social.
- Identificació dels canvis en les persones al llarg del temps i de les diferents etapes personals.
- Ús de tècniques de registre i representació de la història pròpia i del passat familiar proper.
- Ús de fonts històriques diverses per obtenir informació i evidenciar els canvis i continuïtats al llarg del temps d'aspectes de la vida quotidiana i de l'entorn proper.
- Ús d'unitats de mesura temporal i aplicació de les nocions de canvi i continuïtat.
- Anàlisi de l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana al llarg del temps: ús d'unitats de mesura temporal i aplicació de les nocions de canvi i continuïtat.
- Anàlisi diacrònica i sincrònica de l'evolució d'alguns aspectes de la vida quotidiana (habitatge, vestit, utilitatge,...) al llarg del temps i comparant diverses cultures.
- Descoberta i valoració del patrimoni comarcal, social i cultural.

Continguts de cycle superior

- Valoració del paper de les administracions en la garantia dels serveis públics.
- Reconeixement i valoració de la diversitat cultural i lingüística de Catalunya i d'Espanya.
- Reconeixement de la diversitat d'opinions.
- Comprensió del temps cronològic: identificació de la durada, simultaneïtat i successió d'esdeveniments històrics.
- Ús de diferents fonts històriques (orals, documentals, materials) per contrastar informacions sobre un mateix esdeveniment i obtenir elements per explicar les accions humanes.
- Valoració de la pròpia història personal i col·lectiva per a la comprensió del passat i del present i la construcció del futur.
- Valoració de l'intercanvi intergeneracional d'experiències.

Activitats d'aprenentatge

Les activitats s'adequaran en cada cas al nivell educatiu en funció de les necessitats del grup escolar i dels interessos dels docents. A tall d'exemple us proposem aquestes activitats:

- Introducció per captar preconceptes dels alumnes.

- Visionat d'un power point on s'explica les funcions i la missió de l'Arxiu.
- Coneixement del fons de l'Arxiu.
- Visionat d'un power point adaptat per tal de reconèixer els edificis emblemàtics de la població de procedència de l'alumnat.
- Visita d'un dipòsit de documentació.
- Observació de fonts documentals.
- Comparació de dades de diferents èpoques.
- Formulació d'hipòtesis.

Dades de contacte

Arxiu Comarcal del Ripollès

Adreça: Raval de l'Hospital, núm. 2. 17500 Ripoll.

Telèfon: 972.71.57.15

Pàgina web: http://xac.gencat.cat/ca/llista_arxius_comarcals/ripolles/

Adreça electrònica : acri.cultura@gencat.cat

Contacte: Josep Ribas Solà

Horaris: Hivern (octubre/maig), dilluns a dijous de 9 a 14h i de 15.30 a 18h. Divendres de 9 a 14h. Estiu (juny/setembre) 8-15h.